

POSMTNO SLOVO PROF. EMER. DR. SC. VESELINU SIMOVIĆU

Zasluge za osnivanje fakulteta u Splitu, Rijeci i Osijeku

PRIPREMIO:
Jakša Miličić

Veselin Simović gigant je našega graditeljstva i jednostavno neponovljiv, a bio je dijelom vremena kojega je i sam uvelike iskovaio i obilježio

U povodu smrti prof. emer. dr. sc. Veselina Simovića sa sjetom i poštovanjem želim se prisjetiti nekih momenata iz njegova bogatoga životnog opusa.

Sreli smo se davne 1952. na II. godini studija građevinarstva na ondašnjem AGG fakultetu u Zagrebu. Studij se uglavnom odvijao u crtaonici i tu su se formirale prve niti povezivanja između dojučerašnjih neznanaca. U tim studentskim druženjima i u međusobnim komunikacijama vrlo brzo je među nama "isplivao" kolega Simović koji se posebno isticao. Svi smo ga zvali Aga. Svojim se radom, nastupom i odnosom zapravo posvuda isticao kao čelni, kao "aga"! Bio je druželjubiv i komunikativan te je rado i strpljivo pomagao svakome kome je pomoć trebala. Tu je nastajao onaj fini fluid razumijevanja, poštovanja i povjerenja koji će u godinama što slijede tek dati svoj puni doprinos i usput se utkati u mnoge pore poslovnog života.

Za nas u Splitu posebno treba istaknuti da je u procesima nastajanja našega Fakulteta građevinskih znanosti odigrao kapitalno značajnu ulogu. Svakako treba istaknuti i njegov izniman doprinos u procesima stvaranja fakulteta građevinskih znanosti u Rijeci i Osijeku. Međutim, temeljni pomaci su se ipak morali dogoditi u Zagrebu jer je u vremenima o kojima govorimo postojalo samo Sveučilište u Zagrebu i Građevinski fakultet u Zagrebu. Bez suglasnosti tih institucija ni u jednoj sredini u Hrvatskoj nije se mogao osnovati bilo kakav novi fakultet. To nije bilo samo formalno pitanje već prije svega pita-

nje potreba i mogućnosti razvoja. Istovremeno je važan kompleks pitanja bio sadržan u ocjeni stanja na tržištu građenja novih građevina, dakle na potrebi za novim kadrovima za građevinarstvo. I to sa stajališta broja novih inženjera, ali i njihovih specijalnih kvalifikacija. Moram istaknuti da se u vremenima formiranja tih stavova i donošenja odluka sve vezivalo za poziciju države u kojoj smo živjeli. To su godine kad se bivša država otvarala svijetu. Za nas u

Hrvatskoj, a posebno za nas na obali Jadrana, od najvećeg je značenja bila odluka da se gradi Jadranska magistrala koja je otvorila procese građenja. Građevinski su potencijali vrlo brzo narasli, pa je okvir bivše države postao "pretijesan". Postupno se sve više poticao izvoz građevinskih usluga, potpomognut specijaliziranom bankom koja je bila faktor garancije. Za sve te procese koji su bili novi i po kvaliteti i po opsegu, postojeća shema školovanja nije više odgovarala! Odatle je trebalo proniknuti u nove i najšire procese razvoja.

Srećom tada je na pravom mjestu u Hrvatskoj, s aspekta građevinarstva, bio naš profesor Veselin Simović. Građevinski fakultet u Zagrebu na čelu s profe-

sorom Simovićem, ali i uz punu podršku Znanstveno-nastavnog vijeća, uočio je svoju ključnu zadaću i nije žalio truda da se odrede ciljevi i postupci koji su odasli duhom vremena te nasušnom životnom potrebom života u graditeljskim relacijama. Ujedno je to bilo i vrijeme tzv. hrvatskog proljeća. Slučajno? Sumnjam! Probudio se život i nije svatko u tome podjednako vidio vlastitu šansu! Građevinari predvođeni dekanom zagrebačkoga Građevinskog fakulteta prof. Simovićem, ali i tehničkim direktorom Instituta građevinarstva Hrvatske Ivanom Celmićem, dipl. ing. građ., krenuli su u pothvat od ključne važnosti. Pokrenuli su proces integracije Građevinskog fakulteta u Zagrebu i Instituta građevinarstva Hrvatske u jedinstvenu instituciju pod nazivom Građevinski institut Zagreb. Ta je nova institucija oživotvorila jednu novu formulu koja je glasila – jedinstvo znanstvenoistraživačkoga, nastavnoga i stručnog rada. To je za razvojne projekte osiguralo stručnjake s najvišim znanstvenim stupnjem, a znanstveno-nastavnom dijelu je osiguralo odličan znanstveni podmladak u statusu asistenata i profesora. Nova je institucija toliko privređivala da je rad u takvim uvjetima mnogima postao zanimljiv. Bila je to dakle magična formula! Točno je i to da je investicijska potrošnja u tim desetljećima bila iznimna. Dakle, imali smo tržište. Ali to je trebalo na vrijeme "pročitati". Međutim, ta su zbivanja u Zagrebu istodobno na isti način obilježena u cijeloj Hrvatskoj, posebno u Splitu, Rijeci i Osijeku. U tim su gradovima dugo godina sazrijevali isti procesi tako da je osnivanjem Građevinskog instituta gotovo istodobno došlo do osnivanja novih i cjelovitih građevinskih fakulteta u Splitu, Rijeci i Osijeku. Tako smo dobili četiri jednakopravne ustanove koje su zajedno tvorile Građevinski institut Zagreb koji je zapravo bio osnova integracije. Tako je ostvarena dragocjena zamisao profesora Simovića koji ju je ostvario u suradnji s inženjerom Celmićem. Građevinski institut bio je materijalno stabilna institucija koja je imala svoje razvojne fondove, snažne razvojne pro-

grame i iznimno je utjecala na izvoz građevinskih usluga. Imala je stručnjake motivirane i sposobne za taj rad. Građevinski institut značajno je utjecao i na formiranje razvojne politike Republike Hrvatske. Imao je vrhunske kadrove, bio je institucija od utjecaja u procesima donošenja odluka nadležnih tijela. Građevinski institut imao je znatan utjecaj i na rast i razvoj ukupne obitelji graditeljstva s velikim udjelom u ukupnom nacionalnom razvojnom potencijalu.

Naš Fakultet građevinskih znanosti u Splitu svoj rast i razvoj umnogome duguje postojanju Građevinskog instituta. Ali i mi smo u procesima nastajanja i razvoja Instituta dali golem doprinos. To se uglavnom temeljilo i na velikom povjerenju u ličnost profesora Simovića, povjerenju koje se godinama stvaralo i u praksi provjeravalo.

Polazeći od politike za koju smo se i sami bili opredijelili, u osloncu na snagu i značaj naše građevinske operative i industrije građevnog materijala, ali i svih ostalih graditeljskih komponenti, osnovali smo 1971. jezgru budućega građevinskog fakulteta kao Odjel Građevinskog fakulteta u Zagrebu. Bio sam tada gradonačelnik Splita, ali i inicijator osnivanja Odjela. Ne mogu zaboraviti iznimnu podršku koju je tome procesu dao zagrebački Građevinski fakultet koji je stalno bdio nad procesom razvoja i jačanja našega odjela do prerastanja u pravi fakultet.

Splitski, najprije Odjel Građevinskog fakulteta u Zagrebu (u razdoblju 1971. do 1977.), a onda do 1991. kao Fakultet građevinskih znanosti, razvio se u značajnu instituciju prelazeći trnoviti put od osnivanja pa do cjelovitog fakulteta. Počeli smo od nule, a za dvadesetak godina došli smo do toga da smo već imali zakonsku mogućnost izdavanja svje-

dodžbi za magistre i doktore znanosti. Tada je nastalo vrijeme pune zrelosti. Ali treba istaknuti još i nešto iz materijalne sfere. Naš je Fakultet u razdoblju do 1991. godine vlastitim sredstvima platio i podijelio rješenja za 62 nova stana i 7 stambenih kredita, uz nabavu cjelokupne opreme koja je trebala za stručni, nastavni i znanstveni rad. A formula na kojoj smo bili organizirani i prema kojoj smo radili najvećim je dijelom zasluga profesora Simovića i njegovih suradnika koji su znali "pročitati" vrijeme u kojem se to događalo. Međutim, to je dijelom i kreiralo to doba.

Ostaje vječito pitanje hoće li neko novo vrijeme opet posegnuti za nekom verzijom tzv. "jedinstva znanstvenoistraživačkoga, nastavnog i stručnog rada" u organizaciji nekog od fakulteta za školovanje kadrova inženjerske naravi? Mislim da je naš Građevinski institut u vrijeme svog postojanja, od početka 1977. do 1991. godine, učinio iznimne iskorake koji potiču potrebu da se toj formuli pokloni puna pažnja i izvuku važni zaključci za događanja u vremenu koje je pred nama.

Zaključno, pokojni prof. emer. dr. sc. Veselin Simović gigant je našega graditeljstva, a bio je dijelom vremena kojega je i sam uvelike iskovao i obilježio. On je jednostavno neponovljiv!

Neka mu je vječna slava i hvala!

Napomena: Prof. dr. sc. Jakša Miličić, umirovljeni profesor, bio je utemeljitelj i dekan u više mandata Građevinskog fakulteta u Splitu